

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՌԹԺԷ · 1868 — ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ · — ՅՈՒՆԻՍ

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷ

Ո՛վ դու ծընող մայր սրբոց ,
Պատկեր վերնոյ քաղաքին ,
Անապական սուրբ Արեան
Աւանդապահ յաւէտ հին .
Որ ընդ յողով շարս ամաց
Կըրես , մըրցիս եւ հայցես ,
Եւ ըզխորանսըդ լայնես
Ծովէ մինչեւ անդր ի ծով .

Հանդիսարան յուսողաց՝
Տուն Աստուծոյ կենդանւոյ
Ո՛ւր էիր բնաւ , ո՞ր եղեւ
Նորածնիդ վայր օթելոյ ,
Թանօրինաց մինչ ի մահ
Վարեալ քոյին թագաւոր ,
Ներկեաց ըզլեառն ի բոսոր ,
Իւր գերահրաշ սեղանով :

Եւ մինչ ի մութ խաւարէն
Ելեալ մարմնովն աստուածեան ,
Շընչեաց երկրորդ այլ կենաց
Ըզշունչ հըզօր զօրութեան .
Եւ մինչ կալեալ ի ձեռին
Ըգբաւութեան փրկանակ ,
Աստի առ Հայր վերելեակ
Յերկնից գահոյսն համբարձաւ :

Հաղորդ կարեացն հեծութեանց ,
Քաջածանօթ գաղտնեացն իւր ,
Եղբայրանակին դու նորա
Ծընունդ անմահ՝ գոյիր ուր .
Հըսկողդ արթուն երկիւղիւ ,
Թանյուշութեան լոկ անքոյթ ,
Գըտեալ զորմունս ի ծածկոյթ
Կայիր ցըսուրբ օրն անձկաւ :

Մինչեւ հանգեաւ քոյդ վերայ
Նոր նորոգող սուրբ Հոգին ,
Եւ զանըսպառ բոց հըրոյն
Վառեաց քոյումդ ի ձեռին .
Մինչեւ նըշան բարձր ի լեռն
Եդ զքեզ ազգաց եւ ազանց ,
Եւ ի շըրթանց քոց հոսեաց
Բարբառելոյ յորդ աղբիւր :

Հանգոյն լուսոյ սըրաթեւ
Անձրեւելոյ ընդ հանուր ,
Որ յով ուրեք թէ հանգչի
Երփըն ծնանի բիւրույ բիւր .
Այսպէս եղեւ լըսելի
Բազմապատիկ ձայն Հոգւոյն .
Հայն , Արուայիկ դ' Ասորւոյն
Լուան ի լեզուս բընասուր :

Երկըրպագողդդ կըռոյ ,
Սըփռեալ համայն ընդ ափունս ,
Դարձ եւ հայեաց ի Սալէմ ,
Ըզսըրբաձայն լուր գոչիւնս .
Վաստակ յանարդ պաշտամանց
Դարձցի առ Նա ինքն երկիր :
Եւ դուք հարսունք՝ բերկրալիր
Բացողք կենաց ըզըրջան :

Որ ընդ յանկարծ ընդոսանուլ
Ջարթնսւք թաքուն ձեր բեռին .
Որ փոքր միւս եւս եւ բանայք
Ջարգանդ երկանց ցաւագին .
Առ սուտանունն հարանաւէր
Մի երգեսցիք օրհնութիւն .
Նըւիրական է Սըրբոյն
Որ ի ծոցիդ ձեռում կայն :

Հիմ անագատն հեծէ գեռ
Պաշտեալ համբոյր որդեկաց ,
Եւ նախանձու շարթէ զակն
Առ ծընող ծոցն ազատաց .
Չըգիտիցէ՞ զ' ամբարձ Տէր
Յարբայութիւն զհէքս ընդ իւր .
Չի խորհեցաւ ի ցաւս իւր
Յողջոյն որդիս եւայի :

Ազատութիւն նոր երկինք
Եւ նոր ազինս աւետեն ,
Նորոգ բաժինս , ընկճեալ փառք
Ի չքեղ հանգէսս յաքնադէմ .
Եւ անդոյր նոր անվըրդով ,
Հրապուրանաց անլըսող ,
Ում է աշխարհ այպանող ,
Բայց զոր կապտել չըմարթի :

Աղերսաւորք , ո՛վ Հոգիդ ,
Առ քոյ պայծառ սեղանովք ,
Ընդ մացառուտս ամայիս ,
Դ' անմարդի ծովս յաճելով ,
Ի ցուրտ Անդեանց ցըլիբան ,
Յիպեռնեայ ցլթաւն Հայիդի ,
Յըրուեալք 'դ համայն կողմն երկրի ,
Միախորհուրդք կամաց քոյ .

Հայցեմք ի Գէն . էջ Հոգիդ ,
Խաղաղաւէտ հաշտօրէն ,
Յերկըրպագողըս քոյին
Եւ ոյց զիտակ Գեղ չիցեն .
Էջ վերածնող եւ վառեա
Ըզսիրտս յերկբայս չիջամեռ ,
Եւ հատուցումն երկնանուէր
Յաղթողն իցէ պարտելոց :

Էջ Սէր հանգիր ի հոգիս ,
Ջըրտմըսութիւն ցածի՞ գող .
Անփոխելի տուր խորհուրդս
Ի հուսկն աւուր ահաւոր :
Քոյդ զօրութիւն բարեբար
Սընուցէ զտուրըս քոյին .
Հանգոյն փրթթող արեգին
Չծաղիկ ի յամր ընձիւղէն .

Որ եւ մեռցի յամր ապա
Ի դալարիս անտեսեալ
Եւ անյարիր վառ գունովք
Վերջաւորացըն լուծեալ ,
Թէ ոչ առ ինքըն դարձցի
Եթերային ձոյլ օգովք
Կենդանարար լոյսն ամօք ,
Այն որ անխոնջ միշտ հաստէն :

Հայցեմք ի Քէն մաղթելով,
Ընդ աղօտ միտս եղկելոյ
Է՛ջ իբրեւ շունչ ցանկալի
Եւ մըխիթար սիւք օդոյ .
Է՛ջ յոխորտ միտս ուռուցիկ
Իբրեւ մըրըիկ ահաւոր ,
Եւ պակուցումն ազդեա խոր
Զի գբոյ երկիւղդ ուսուցէ :

Առ Գեզ , յերկինս՝ որ իւրն է ,
Զակն ի վեր հէքըն կալցի .
Զողբսըն լուծցէ ի բերկրանս
Խորհեալ թէ ում նըմանի .
Ում շատ տըւաւ ի պարգեւ ,
Տացէ փոխան հաշտ ակամբ ,
Ամօթխածիկն այն լուծեամբ ,
Որով քեզ տուրն հաճոյ է :

Բանճառելին ի ժըմիտ
Շընչեա մանկանց մեր տղայոց .
Զերփըն պարկեշտ ծիրանի
Օրիորդիկ տուր գեղոց .
Տուր սուրբ հըրճուանս հոգեկիր
Միայնասէր կուսանաց .
Եւ սուրբ արա ըզհարսանց
Զամօթխած սէր եւ գորով :

Զափ դիր յոխորտ պատանեաց
Յոգիսն՝ ի սիրտ խանդավառ .
Ուղղեա ի կէտն անվըրէպ
Կորովամիտն ըզհանճար .
Պըճնաղարդեա զալեւոյթ
Ամբիծ ըզձիւք հըրճուարար ,
Եւ փայլեա յակըն թափառ
Վախճանելոյն լի յուսով :

ԱՆ՝ ՄԱՆՅՈՒՆԻ

ԹԱՐԳ . Է . Դ . ՆԱԶԱՐԵԹԵԱՆ

Բարոյական և քաղաքական տնտե-
սութիւն :

(Տես էրես 97)

ԱՌԱՋԻՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Աստուած , մարդ և աշխարհ .

Տիւրբէ ճամբան երթալու ժամանակ
բացատրել խոստացած խնդիրներուն
վրայ կը մտածէր . ախորժելի կու գար
իրեն այս վիճաբանութեան գաղափա-
րը , և կ'ուրախանար այս առթով ա-
ւանին բնակչաց հետ խօսել կարենա-
լուն վրայ :

Միւրապոյի գործատան գործունէու-
թեանը պատճառաւ շատ մը գործա-
ւորներ հոն թափեր էին , որոնք գրե-
թէ ամենքն ալ երիտասարդ էին և օ-
տար բնաւորութեանց ուսովորութեանց
տէր . ասոնք գէշ նախազգացութիւն մը
կ'ազդէին բժշկին , որովհետեւ աւանին
գպրոցէն անցած չէին . տեղափոխիկ
ժողովրդեան մը հետը բերած պակա-
սութիւններէն կը կասկածէր , և կը վախ-
նար որ աւանին մէջ քնասակար սկըզ-
բունքներ չտարածեն : Միւս կողմանէ
ալ ապագայն չարագուշակ կ'երևար :
Աւանը չէնցնելու գործոյն ձեռք զար-
նելէն ՚ի վեր քսան տարի եղեր էր և ոչ
երբեք հունձք այնպէս անյաջող գացեր
էին . գործատանց աշխատութիւնները
կը դանդաղէին և ամեն կողմանէ վախ
կար որ ուտելեաց սղութեանը պատ-
ճառաւ բոլորովին դադրին :

Բժիշկը ժողովրդեան մէկ մասին հետ
խօսակցելու առիթը ձեռք բերեր էր .
և այս բանս պատեհ առնելով միտքը
դրած էր ժամանակին պարագայիցն
համեմատ խորհուրդներ տալ իրենց ,
և կը մտածէր թէ այս միջոցով կրնայ
օգնել որ աւանը անքնաս կերպով այս
մօտալուտ տագնապողական ժամանակն
անցընէ :

Անդրէաս Պոննըֆուս ու իր բարե-
կամները իրենք ալ իրենց կողմանէ հա-
ճութեամբ ընդունել էին այս խօսակ-